Oroszi Hírhozó

2020 Új folyam 3. szám

Kedves Nagyorosziak, Kedves Olvasók!

A közelgő karácsonyi ünnepek alkalmából nagyon sok szeretettel köszöntöm településünk minden kedves lakóját.

Nagy ünnepre készülünk, talán egész évben az áldott karácsonyi ünnepeket várjuk a legjobban, mert a karácsony a család, a békesség, az öröm és a szeretet ünnepe is egyben. Az adventi gyertya lángja a várakozás és a készülődés idejét jelzi. Nemsokára megszólal a karácsonyi csengő, melynek csodálatos hangja a családot, az otthonok melegét juttatja eszünkbe. Hálával és tiszta szívvel gondolhatunk szeretteinkre, ismerőseinkre, barátainkra és mindazokra, akik fontosak számunkra.

Ezen a szent ünnepen az ember hajlandó félretenni a haragot, az ellentéteket, és ha csak rövid időre is, de békét köt embertársaival. Ahol béke van, ott szeretet is van. A szeretet pedig olyan ajándék, amit mindenki adhat, és amiből mindenki részesülhet. Ügyeljünk arra, hogy a szívből jövő őszinte szeretet ne csak a karácsonyi ünnepek idején égjen minden ember szívében, hanem az év minden napján.

Nagyoroszi Község Önkormányzata az elmúlt esztendőben igyekezett helytállni, hogy a település működését folyamatosan biztosítani tudja, és hogy elkezdődjenek a változások. Nem könnyű év áll mögöttünk, melyet még most is beárnyékol a COVID 19-es világjárvány, mely plusz feladatok elé állítja és állította az önkormányzatunkat, és természetesen Nagyoroszi minden lakóját. Ennek ellenére sokat dolgozunk és dolgoztunk azon, hogy változások induljanak el településünkön.

Az év végéhez közeledve szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik 2020-ban folyamatosan segítették településünk fejlődését és Nagyoroszi Község Önkormányzatának munkáját.

Köszönöm az önkormányzat, a bölcsőde, az óvoda, az iskola, a művelődési ház és könyvtár dolgozóinak, az egészségügyi alapellátásban dolgozóknak (háziorvos, fogorvos, védőnő), az idősek ellátásában és gondozásában dolgozóknak, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársainak áldozatos munkáját, akik az egyre nehezedő körülmények között is helytálltak.

Továbbá köszönöm a polgárőröknek, a helyi vállalkozóknak, a közmunkásoknak és mindenkinek, aki bármilyen módon hozzájárult településünk mindennapjaihoz.

Kívánom mindenkinek, hogy a szeretet és a vele járó békesség tegye széppé a karácsonyi ünnepeket.

Nagyoroszi Község Önkormányzatának képviselő-testülete és a magam nevében áldott, békés szeretetteljes karácsonyt és boldog új évet kívánok mindenkinek Aranyosi Ervin Karácsonyi kívánságom című versével.

Amikor kigyúlnak a karácsonyi fények,
együtt kell dobbannia az emberek szívének.
Szóljon idén arról minden mese, ének:
varázslata van a szív szeretetének.
Nyisd hát meg szívedet, öleld a világot,
minden ember legyen örömmel megáldott,
mosollyal vidítsd fel, szóval, öleléssel,
tiszta érzésekkel, mit szívedbe vésel.
Teremts egy szeretőbb, élhető világot,
amilyet az ember eddig még nem látott.
Megfagyott szíveket tölts meg szeretettel,
legyen a világon boldog minden ember!

Babicska Károly
polgármester

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

53/2020. (09.24.) számú Képviselő-testületi határozat

Nagyoroszi Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a Bigger Bau Kft. által benyújtott árajánlatot az óvoda épület tűzfalának (Nagyoroszi 758 hrsz.) és lábazatának (Nagyoroszi 759 hrsz.) hőszigetelésére és vakolására, valamint a tűzfal megerősítésére, előtető fedésére és a kapu megerősítésére.

A Képviselő-testület úgy dönt, hogy elfogadja a Bigger Bau Kft. bruttó 3.788.917,- Ft-os árajánlatát:

- tűzfal hőszigetelése és vakolása: bruttó 1.883.585,- Ft,
- lábazat hőszigetelése és vakolása: bruttó 1.486.232,- Ft,
- tűzfal megerősítése: 150.000,- Ft + áfa: 190.500,- Ft,
- előtető hullámlemez fedése 90.000,- Ft + áfa: 114.300,- Ft,
- kapu javítása és oszlop cseréje 90.000 Ft + áfa: 114.300,- Ft,

A Képviselő-testület a 3.788.917,- Ft többlet - előirányzatot a 2020. évi költségvetés tartaléka terhére biztosítja.

Felhatalmazza a polgármestert a vállalkozási szerződés aláírására.

Határidő: azonnal
Felelős: Babicska Károly polgármester

54/2020. (09.24.) számú Képviselő-testületi határozat

Nagyoroszi Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta 2021-2035. évre vonatkozó víziközmű (szennyvíz) gördülő fejlesztési tervről szóló előterjesztést és azt az alábbiak szerint fogadja el:

- a DMRV víziközmű-szolgáltató által készített beruházási, felújítási és pótlási tervet jóváhagyja,
- az önkormányzat, mint ellátásért felelős 2021-ben beruházást nem tervez, az azt követő időszakra még nem alakult ki a beruházási elképzelés.

Határidő: azonnal
Felelős: Babicska Károly polgármester

55/2020. (09.30.) számú Képviselő-testületi határozat

Nagyoroszi Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a Nagyoroszi Bölcsőde 2020. évi költségvetéséről készített előterjesztést, és azt a csatolt melléklet szerint elfogadja.

A Képviselő-testület a 12 086 000,- Ft többlet - előirányzatot a 2020. évi költségvetés tartaléka terhére biztosítja.

Az előirányzat átvezetése a költségvetési rendelet következő módosításakor történik meg.

Határidő: azonnal, illetve a határozat szövege szerint
Felelős: Babicska Károly polgármester

56/2020. (09.30.) számú Képviselő-testületi határozat

Nagyoroszi Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta az önkormányzat 2020. I. félévi gazdálkodásáról szóló tájékoztatót, és azt a csatolt melléklet szerint elfogadja.

Határidő: azonnal
Felelős: Babicska Károly polgármester

57/2020. (09.30.) számú Képviselő-testületi határozat

Nagyoroszi Község Önkormányzat Képviselő-testülete megerősíti a képviselő-testület 16/2017. (03.02.) döntését, és a Nagyoroszi Község Önkormányzata tulajdonában lévő víziközmű vagyont a víziközmű szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény alapján térítésmentesen átadja a Magyar Állam tulajdonába.

A képviselő-testület Nagyoroszi Község Önkormányzata tulajdonában lévő ivóvíz ellátó rendszer, mint víziközmű vagyon térítésmentes állami tulajdonba történő átadásáról szóló szerződés-tervezetet a határozat melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a szerződés aláírására.

Határidő: azonnal
Felelős: Babicska Károly polgármester

58/2020. (09.30.) számú Képviselő-testületi határozat

Nagyoroszi Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a Nefelejcs Óvoda mentori pótlék megállapítására vonatkozó előterjesztést.

A képviselő-testület úgy dönt, hogy a szakmai vezető számára 2020. július 1-jétől havi 5 000 Ft, a költségvetési évre bruttó 35 100 Ft mentori pótlék kifizetését jóváhagyja.

Határidő: azonnal és folyamatos
Felelős: Babicska Károly polgármester

59/2020. (09.30.) számú Képviselő-testületi határozat

Nagyoroszi Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a Művelődési Ház és Könyvtár intézményvezetői pályázatáról készített előterjesztést.

A képviselő-testület a pályázati kiírást a csatolt melléklet szerint elfogadja az alábbi kiegészítésekkel:

- a vezetői megbízás időtartama: 3 év,
- a pályázat benyújtásának határideje 2020. október 31.,
- a pályázat elbírálásának határideje 2020. november 16.,
- a beosztás betölthetőségének időpontja 2020. december 1.,
- a pályázat részeként benyújtandó iratok közé motivációs levél becsatolása is szükséges.

Határidő: azonnal, illetve a határozat szövege szerint
Felelős: Babicska Károly polgármester

60/2020. (09.30.) számú Képviselő-testületi határozat

Nagyoroszi Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a képviselő-testületi ülések napirendi pontjaihoz tartozó előterjesztések honlapon való megjelentetésére vonatkozó javaslatot és azt nem támogatja.

Határidő: azonnal
Felelős: Babicska Károly polgármester

61/2020. (10.12.) számú Képviselő-testületi határozat

Nagyoroszi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Nagyoroszi Művelődési Ház és Könyvtár Alapító Okiratát a határozat melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.

Az intézményvezetői feladatok ellátásával Gózner Rékát bízza meg 2020. november 1. hatállyal az intézményvezetői pályáztatás lezárásáig, de legkésőbb 2020. december 31-ig.

Felhatalmazza a polgármestert, hogy a Magyar Államkincstár által vezetett törzskönyvi nyilvántartási adatok bejegyzéséhez szükséges további intézkedéseket tegye meg.

Határidő: azonnal, illetve a határozat szövege szerint
Felelős: Babicska Károly polgármester

62/2020. (10.12.) számú Képviselő-testületi határozat

Nagyoroszi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Nagyoroszi Művelődési Ház és Könyvtár intézményvezetői pályázatának módosításáról készített előterjesztést.

A Képviselő-testület az 59/2020. (09.30.) képviselő-testületi határozatával jóváhagyott intézményvezetői pályázati kiírást az alábbiak szerint módosítja:

- a beosztás betölthetőségének időpontja 2021. január 1.,
- a pályázat benyújtásának határideje 2020. november 30.,
- a pályázat elbírálásának határideje 2020. december 16.,
- a pályázati kiírás közzétételének ideje: legkésőbb 2020. november 6.

Határidő: azonnal, illetve a határozat szövege szerint
Felelős: Babicska Károly polgármester

63/2020. (10.29.) számú Képviselő-testületi határozat

Nagyoroszi Község Önkormányzat Képviselő-testülete a csatolt melléklet szerinti tartalommal elfogadja a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás biztosítására vonatkozó közszolgáltatási szerződést.

Felhatalmazza a polgármestert, hogy Nagyoroszi Község Önkormányzata nevében a közszolgáltatási szerződést a Zöld Híd B.I.G.G. Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. és a DTKH Duna-Tisza közi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. konzorciumával, mint közszolgáltatóval megkösse.

Határidő: azonnal
Felelős: Babicska Károly polgármester

Adjuk meg karácsonykor is az Istennek, ami az Istené!

Kedves Olvasó! A karácsony vallási megközelítésben nem a vásárlásról, és az evésről szól. Ez fontos nekünk, de figyeljünk a mögöttes tartalmakra is.

Ha van igényünk arra, hogy a karácsony hátterét megvizsgáljuk, néhány alapelvet ismernünk kell. Először is, hogy van szellemvilág, azaz van olyan létező, amely szemmel nem látható és képes tevékenykedni és hatással lenni a mi tapasztalati világunkra. Így, azaz szellemi módon, létezik az Isten és szellemi módon fejti ki a tevékenységét a mi világunkban is.

Az Isten, vagy más megközelítésben a Teremtő, nemcsak létbe szólította a mi világunkat, hanem törődik is vele, azaz fenntartja és céljába vezeti. És, ami a leghangsúlyosabb, kommunikál az értelmes teremtményeivel azaz velünk emberekkel: veled és velem. Mivel intelligens teremtmények vagyunk, felvetődnek bennünk kérdések önmagunkról, a világról, a jövőről.

A Teremtő megtisztel bennünket embereket azzal, hogy értelmességünket nem hagyja parlagon, nem hagy tévelyegni az önmagunk által kitalált magyarázatok között, hanem megnyilvánul, feltárja önmagát - neked és nekem - érthető formában. Sajnos, mi emberek a kitalált mesékbe könnyen belefulladunk és azt hisszük, hogy ezek a világmagyarázatok igazak. Az isteni megszólalását nevezzük kinyilatkoztatásnak, melyet egyrészt szóban a küldöttek pl. próféták által tesz meg, másrészt saját maga is a teremtmények közé lépve az ember saját nyelvén szólít meg minket. Ennek az Isten általi gesztusnak az ünnepe a karácsony. Alig felfogható ez a szeretet, mégis megérezzük és felmelegíti szívünket Őiránta és az embertársaink felé.

Az ember azonban társadalmi lény is és egy eszmerendszerbe, világlátásba nő bele és ezzel a világmagyarázattal értelmezi a körülötte lévő világot. A karácsony tartalmát és ünneplésének elemeit a családunktól, és a külvilágtól tanuljuk meg. Ha az a család vallásos, azaz tiszteli az Istent, a karácsony ünnepi gesztusaiba is belevonja az isteni szempontot. Ha nincs meg az egyénben és a társadalomban a helyes irányultság az Isten iránt karácsonyi gesztusai torzak és hazugok lesznek.

Látnunk kell, hogy mi emberek milyen sokszor elfogadunk hamis, kényelmes magyarázatokat és nem zavar minket, hogy annak alig van köze a valósághoz. A keresztény ember nem eshet bele ebbe hamis és torz karácsonyi önámításba.

Meg kell adnunk az Istennek, ami az Istené!

Tisztelet nagyoroszi Polgárok!

Kívánok kedves mindnyájatoknak tiszta és mély ünneplést! Ne felejtsétek el, hogy Isten szeretete mindnyájunknak szól. Gondoljatok erre, amikor szenteste együtt vagytok a szeretteitekkel!

Burger Ferenc plébános

Gólyahír

Lieber Leila -2020.10.02.
Sátek Krisztián Gábor -2020.10.06
Merész Boglárka -2020.10.13.
Makrai Anna -2020.11.03.
Makrai Dorka -2020.11.03.
Géringer András -2020.11.04.
Macska Fanni -2020.11.27.

A KÖNYVTÁRVEZETŐ BEMUTATKOZÁSA

A nevem Gózner Réka.. 2004-ben szereztem meg a könyvtáros diplomámat Jászberényben. 2009-től dolgoztam a kisterenyei és a nagybátonyi könyvtárban. Ott a feladatom az állomány gépre vitele volt, a Szirén majd pedig a Corvina könyvtári rendszerben, emellett természetesen minden más könyvtári tevékenységbe besegítettem, illetve rendezvények, programok szervezésébe is.

Családi okok miatt költöztem Hontra, 2014 novemberében. 2018-ban a honti könyvtárban közfoglalkoztatottként dolgoztam, ott ugyancsak a feladataim közé tartozott a rendezvények megszervezésében való részvétel, illetve a könyvtár leltározását végeztem el.

2018. szeptember 01-től dolgozok a Nagyoroszi Községi Könyvtárban. Alapvető feladatom az állomány rendbetétele, hiányosság pótlása azért, hogy a szolgáltatás a megfelelő módon tudjon működni. Természetesen a rendezvények megszervezésében való részvétel itt is a feladataim közé tartozik.

A mai kihívásokkal teli világban nagyon sok információt kell egy könyvtárosnak tudnia ahhoz, hogy szolgáltatni tudjon. Napjainkban nem könnyű az érdeklődést fenntartani, de az érdekes könyvek még mindig vonzóak. Ennek érdekében az új dokumentumok megrendelése is napirenden van. Itt figyelembe veszem az olvasók kéréseit is, illetve megnézem, hogy melyek azok a könyvek, amik elavultak, rongálódtak vagy esetleg újabb kiadásuk jelent meg. Természetesen szak- és szépirodalmi dokumentumok is szerepelnek majd a rendelésben.

Idén nyáron megtörtént a leltározás, diákmunkások és közfoglalkoztatottak segítségével, illetve ezúton szeretném megköszönni Bartos Zsuzsa nyugalmazott könyvtáros hasznos szakmai tanácsait. Eredményeként sok, már elavult és elrongálódott könyvet törlünk és levettünk a polcokról. Így megtörtént az állomány felfrissítése is.

Sajnos az utóbbi időszakban- a járványhelyzetre való tekintettel – a rendezvények elmaradtak, elmaradnak.

Előzőekben viszont tartottam könyvtári foglalkozást ovisoknak, ahol a beiratkozás is megtörtént és megismerhették a könyvtár szolgáltatásait.

DJP pont keretein belül tanfolyamokat is tartottak 2019-ben (IKER -1 és IKER-2), ahol az idősebb generációt ismertették meg a digitális technika világával, illetve az internet nyújtotta lehetőségekkel.

A továbbiakban célom a teljes állomány gépre vitele a Szikla könyvtári rendszerben. Ehhez azonban szükséges a polcon lévő dokumentumok megfelelő besorolása, elrendezése, osztályozása.

A könyvtári rendszerek nagy előnye, hogy ezen keresztül az olvasók megtudhatják, hogy milyen dokumentumok vannak meg a könyvtárban, interneten keresztül.

Gózner Réka

A KÖRZETI MEGBÍZOTT BEMUTATKOZÁSA

Koleszár Kornél rendőr főtörzsőrmester vagyok, Nagyoroszi körzeti megbízottja. Hat éve élek a településen feleségemmel Juliannával, és gyermekünkkel Barnabással. 1998-ban szereltem fel, akkor még a Határőrség állományába, ahol 6 évet töltöttem el, mint hivatásos tiszthelyettes, járőr beosztásban. Ezt követően úgy gondoltam, hogy szeretnék világot látni és tanulni, ezért külföldre mentem dolgozni. Dolgoztam hajón és szárazföldön is. 2009-ben Skóciában éltem és egy éttermet vezettem.

Nagy meglepetésemre meglátogatott egy korábbi parancsnokom és felvázolta, hogy indul egy új rendőri egység, amelyben rám is számítanak. Izgalmasnak találtam a feladatot, ezért úgy döntöttem, hogy belevágok. 2010-ben kerültem az akkor újonnan megalakult Terrorelhárítási Központ állományába, ahol 2 évet szolgáltam. Ezt követően Rétság akkori rendőrkapitánya felkért, hogy csatlakozzam az állományához, mint körzeti megbízott. Ennek a felkérésnek örömmel tettem eleget, hiszen a rendőri munka talán legösszetettebb, legszebb és egyben a leg embertpróbálóbb része ez a feladat. 2012-ben először megbízással, majd a szaktanfolyam elvégzése után kinevezéssel lettem Nagyoroszi körzeti megbízottja. Sokat köszönhetek a vezetőimnek, illetve a kollégáimnak, akik bevezettek ezen munkakör rejtelmeibe.

2015-ben áthelyeztek Szátok, illetve Tereske településekre szintén körzeti megbízottnak. Emellett az iskolarendőri feladatokat is én láttam el, amelyet a megyei vezetés az "Év iskolarendőre" címmel elismert 2018-ban. 2019 december elsejétől kezdődően ismét én látom el Nagyoroszi település körzeti megbízotti feladatait. A helyi sajátosságokat jól ismerem, az emberekkel, ide települt cégekkel, illetve az önkormányzattal is kiváló a kapcsolatom. Mostanra az emberek elfogadták, és élnek is azzal a lehetőséggel, hogy a "rendőr helyben van", és ha kell, azonnal tud reagálni egy-egy élethelyzetre, problémára. Az egyik alapelvem az, hogy mindenkinek a saját problémája a legnagyobb, ezért mindenkivel hasonlóképpen állok szemben. Sokszor előfordul, hogy szolgálaton kívül keresnek meg egy-egy problémával. Terveim között szerepel egy levelesláda kihelyezése az irodánál, amelyen keresztül akár név nélkül is meg tudnak keresni, el tudnak érni az állampolgárok.

A célom, hogy mindenki biztonságos környezetben tudjon élni. 2021 februárjában a vezetőim közbenjárásával egy régi álmom válhat valóra azzal, hogy egy kiválóan képzett szolgálati kutyával fogom tudni a szolgálataimat ellátni a jövőben. Ez a kutya képes lesz az alap járőr feladatokon túl nyomonkövetési feladatokra is, amely egy fontos lépés mind a kapitányság, mind Nagyoroszi életében. Egy-egy bűncselekmény helyszínén, esetleg eltűnt személy felkutatásánál is igen nagy segítséget jelent majd.

A jövőre nézve arra biztatok mindenkit, hogy keressen bizalommal és segítse a rendőrség munkáját, amennyiben olyan információ birtokába jut, ami megelőzhet, illetve segíthet felderíteni egy-egy bűncselekményt, jogsértést. Együtt könnyebb biztonságos környezetet teremteni. Végezetül pedig engedjék meg, hogy köszönetet mondjak elsősorban feleségemnek, Juliannának, aki minden esetben mellettem áll és támogat, másodsorban a vezetőimnek és kollégáimnak, akik ha kell az életüket teszik fel arra, hogy megvédjük a rendet.

Koleszár Kornél

JUHÁSZ DOMINIKA BEMUTATKOZÁSA

Kedves Nagyorosziak!

Először is engedjétek meg, hogy bemutatkozzak, ha nem ismernétek, Juhász Dominika vagyok, a környékbeli települések hivatalos rendezvényszervezője 2014-óta.
Cégünk nevéhez fűződik számos élő koncertes nagy rendezvény, illetve a Club Asinel elnevezésű szórakozóhely, aminek a helyi művelődési-ház ad otthont.
Tavaly elképesztően sikeres évet zártunk, Nagyorosziba például áprilisban a Bikini, szeptemberben az EDDA művek és Charlie is ellátogatott – csak hogy a legnevesebb művészeket említsem. Nagyorosziban megszokottá váltak a színvonalas programok - mint például a május 1.; szüreti bál- ezért szívesen látogat ide a környékbeli közönség is.
A COVID-19 miatt sajnos a mi munkánk az elsők között szűnt meg, ezért rengeteg rendezvényt, tervet kellet törölnünk és próbáltunk a kisebb rendezvényekre koncentrálni, amíg azt a szabályok engedték. Hatalmas veszteség ez a zeneiparnak, az egész szakma összefogott és próbálunk a legnehezebb helyzetben lévőknek segítséget találni. A jövőre tekintően pedig optimista vagyok, már dolgoznak több applikáción, ami segítené a tömegrendezvények biztonságosabbá tételét - például a papírjegyeket teljesen kiváltja a mobilapp, amely együttműködik az egészségügyi szolgáltatókkal, így ezen keresztül akár az is ellenőrizhető, hogy kinek van oltása vagy negatív tesztje, illetve megbetegedés esetén a kontaktkutatást is elősegítené.
De nyilván ebben a helyzetben vannak ennél sokkal fontosabb dolgok is, mint például, hogy minden gyermek megkapja a megfelelő oktatást, vagy hogy mindenkinek megmaradjon a munkája, és nem utolsó sorban mindenki egészségben tudja családtagjait, barátait és ismerőseit.
Remélem hamarosan meggyógyul a világ - és mi folytathatjuk tovább a közönség szórakoztatását.
Kitartást kívánok Mindenkinek ehhez a nehéz időszakhoz.

Ölelek Mindenkit, Dominika.

ZÁHORSZKI MÓNIKA BEMUTATKOZÁSA

Záhorszki Mónika Nagyorosziból származik, s jelenleg is itt él, a gimnáziumot Balassagyarmaton végezte, innen a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolára felvételizett, felkészítő tanára Vigyinszki Attila és Földi Péter festőművész volt. Nyíregyházán 2001-ben végzett földrajz- rajz szakos tanárként. Festészetből Barczi Pál és Bodó Károly voltak oktatói, ők tanították a rajz és a festészet szeretetére is. A főiskola után tanárként, majd művelődésszervezőként dolgozott, kézműves foglalkozásokat tartott, kiállításokat szervezett, plakátokat rajzolt, tevékenyen részt vett a környező települések kulturális életében. Jelenlegi munkája Váchoz köti, ahol grafikusként dolgozik.
Szabadidejében aprólékos tusrajzokat készít legkedvesebb verseihez, textileket varr, vagy a Börzsöny hegyeit járja fényképezőgéppel.

Előzmények:
Munkám során igen sok rendezvény plakátját, meghívóját és az ezzel járó grafikai terveket készítettem el. Később már megrendelésre is rajzoltam, nem csak plakátot, hanem logót, arculattervet, emléklapok és

oklevelek terveit. A tervezés inkább technikai fejlődést jelentett a tipográfia területén. A megvalósítás mellett mindig igyekeztem egyéni stílusjegyeket is beleszőni munkáimba. A munkák és megrendelések felől fokozatosan tevődött át a hangsúly a saját tervek megvalósítása felé.

Technika:
Bár az illusztrációk végleges formájukat számítógépes szerkesztés után nyerik el, ezek mégsem számítógépes grafikák! A tollrajzok, tusrajzok, színes akvarell hátterek minden esetben kézzel készülnek, a különböző rétegek a számítógép monitorján olvadnak össze képpé, mégis minden külön réteg egy-egy külön elkészített egyedi rajz. Besorolásuk mégis inkább a kiadványszerkesztés körébe tartozik. A kivitelezés befejező szakaszában a végső formáját nyomdai úton nyeri, melyet ma már a korszerű digitális nyomdák nagyban leegyszerűsítenek és megkönnyítenek.

Grafikák:
Versillusztrációk készítésével 2007-ben kezdtem foglalkozni, egy helybéli író és költő, Karaffa Gyula verseinek hatására. Ebből a következő évre el is készült egy sorozat, 32 vers grafikája. Ezt több helyen bemutattuk „Versünnep” címmel, kiállítás és rendhagyó irodalomóra formájában is, sok-sok verssel, zenével és jó hangulatú beszélgetésekkel. Később több magyar költő versének illusztrációját elkészítettem, melyek valamiért kedvesek voltak számomra, megszólítottak, a szívembe lopództak, elmondták helyettem szavakkal amit én nem tudtam megfogalmazni, kifejeztek egy hangulatot amit éreztem. Otthonra találtak a lelkemben és ott dolgozni kezdtek, született egy ötlet, egy vázlat, majd megszületett egy grafika. Manapság keveset olvasunk.
Jómagam is így vagyok vele. Kevesebbet, mint régen, s kevesebbet, mint kellene.
Különösen szépirodalmat, szakmai könyvet, vagy amire az érdeklődés irányítja a figyelmet, azt még gyakrabban. Amit még ennél is kevesebbet az a vers. Éppen ezért fontos, hogy a rajzok által legalább egy rövid időre a versre irányítjuk a figyelmet. Szeretném, ha megtörne ez a verstelen állapot, s olykor találkozhatnának néhány versbe foglalt gondolattal az illusztrációkon keresztül. A rajzok világa legyen egy sziget, egy menedék, ahol nyugalmat talál lelkünk és kiteljesedhet képzeletünk.

Sorozatok:
A legfőbb témák a természet, a szerelem, a nőiség. Általában sorozatok készülnek, melyek 20-30 rajzból állnak, ezek többnyire egy-egy tematikus kiállítás anyagát ölelik fel. A nagyobb sorozatok mellett azért illik megemlíteni a kisebb munkákat is, amelyek képeslapok formájában öltenek testet. Egy régi tervem valósulhatott meg 2013 karácsonyi időszakában, amikor elkészült az első *karácsonyi képeslap* sorozat, ezzel egy régi álom vált valóra, sokakhoz eljuthattak rajzaim. 2016. februárban elkészült a *Szerelemmadár* kiállításhoz kapcsolódó 17 darabból álló verses képeslap sorozat is, melynek darabjain a kiállítás egy-egy versét és a hozzá tartozó grafikát vihették haza a látogatók.
A *Hangszedők Zenekar* dalaihoz 2017-től kezdtem tusrajzokat készíteni. A folk-rock dalok, balladák népmeseszerű rajzok, erős fény-árnyék kontrasztok, jellegzetes aprólékos részletek jellemzik. A zeneiség és a szöveg mondanivalója alapján könnyen ment a „ráhangolódás”. A zenekar grafikai arculatának kialakításában és a szövegekhez készített illusztrációk kidolgozásában segítettem a munkájukat.
A *„Hangszedők/Dalok és Rajzok”* bemutatóját Drégelypalánkon láthatták az érdeklődők egy különleges koncert-kiállítás kertében, 2019-ben pedig a Balassagyarmati Művelődési központban egy koncertet aláfestő vetítésen. A dalszövegek Varga Tamás nevéhez fűződnek, a zenekar többi tagja szintén Nyugat-Nógrádi származású. A képeket a zenekar felhasználta a videóklipek készítésénél, a teljes sorozat megtekinthető a YouTube csatornájukon *(Hangszedők zenekar)*.

Záhorszki Mónika

Nagyoroszi Lakosoktól búcsúzunk!

„Nem múlnak ők el, akik szívünkben élnek, hiába szállnak árnyak, álmok, évek, Ők itt maradnak bennünk csendesen.”

Mészáros Tibor Alfonzné (Molnár Zsuzsanna, élt 58 évet)

Szokolai Jánosné (Fegyverneki Julianna, élt 71 évet)

Kondorné Mátrai Katalin Éva (Mátrai Katalin Éva, élt 58 évet)

BESZÁMOLÓK

Köszöntöm az Oroszi Hírhozó olvasóit!

Örömmel számolhatok be arról, hogy immár tíz gyermek jár bölcsődénkbe. A felvételi kérelmek döntő többségének oka a szülők munkavégzése, illetve szociális rászorultság. A jelentkezés egész évben folyamatos, még két szabad férőhelyünk van.
A reggeli elválásokat olykor sírás kíséri, de aki napközben beles az ablakon, vidáman játszó gyermekeket láthat. Ahogy a gyermekek beszoktak, nekünk munkavállalóknak is össze kellett szoknunk. Mára elmondhatom, hogy a gyermekek igényeit szem előtt tartva, magas színvonalú szakmai munkával biztosítjuk a bölcsődei ellátást, a szülői visszajelzések pozitívok.
Igyekszünk a szabad levegőn minél több időt eltölteni, a csoportszobából nyíló teraszunk ehhez még sáros időben is alkalmas. A szabad játék mellett a gyermekek korát és érettségét figyelembe véve, az évszakokhoz és hagyományokhoz illeszkedő mondókákkal, dalokkal és vizuális neveléssel támogatjuk fejlődésüket.
A decemberre tervezett családi napunkról sajnos le kellett mondanunk, a járvány közbeszólt. Az előírásokat betartjuk, a textíliákat, játékokat, bútorokat folyamatosan fertőtlenítjük. Az önkormányzat által biztosított szenzoros kézfertőtlenítés használata után léphet be maszkban a szülő az épületbe.
Remélem, amikor e sorokat olvassák, bölcsődénk még zavartalanul működik.
Kedves kisgyermekes családok! Karácsony közeledtével jusson eszünkbe, hogy az ünnep miről szól!
Nem baj, ha nincs makulátlan rend, hogy szétnyílt a bejgli, hogy nem sikerült megvenni a századik játékot.
Az adventi időben legyen idő leguggolni a gyermekekhez! Süssenek mézeskalácsot, nézzenek diafilmet, olvassanak mesekönyvet, fűzzenek tésztát, sétáljanak, készítsenek hóangyalt, játszanak!
Ehhez kívánok Önöknek a bölcsőde összes dolgozója nevében türelmet, egészséget és minőségi időt, Kányádi Sándor versével pedig boldog új esztendőt!

Besze Edit
bölcsődevezető

Ballag már az esztendő.
Vissza-visszanézve,
Nyomában az öccse jő,
Vígan fütyörészve.

Beéri az öreget
S válláról a terhet
Legényesen leveszi,
Pedig még csak gyermek.

Lépegetnek szótlanul
S mikor éjfél eljő,
Férfiasan kezet fog
Múttal a jövendő.

Óvodai Hírek – Óvodás Ősz

A nyári szabadabb időszak után nálunk is megindult a kötöttebb tevékenységekkel szervezett élet. Nagycsoportban szeptember 15-től, középsőben október 1-től; míg a két legkisebb csoportunkban november elsejétől kezdődtek a tervezett tevékenységek. A csoportfoglalkozások mellett nagy örömünkre Laczó Zsuzsanna irányításával ebben a tanévben is elindult a BTMN-es, illetve más részképesség zavarral küzdők fejlesztése. Záhorszki Márta logopédus pedig az általa kiszűrt beszédproblémákkal küzdő gyermekekkel foglalkozik. Mindkét gyógypedagógus heti egy alkalommal jön hozzánk.

A szülői igények függvényében, a Bozsik program keretében a nagycsoportosok heti egy alkalommal havidíj ellenében vesznek részt a felkészítésben. Új dolog, hogy az idén a jövő tanév előkészítéseként a középsősöknek is tart edzést Varga Flórián. Mindkét csoport imádja ezeket a foglalkozásokat. Külön öröm, hogy nagyon sok lány is részt vesz a fociedzéseken. Ugyancsak szülői igénylés alapján októbertől a nagycsoportosok hétfőn délutánonként hittan

foglalkozáson vehetnek részt, melyet Terényi Zsuzsi hitoktató tart.
Sajnos a nagyon hasznos, s a gyerekek, szülők által nagyon kedvelt néptáncoktatás nem indult, mert nem találtunk néptánc oktatót.

Nemzeti ünnepünket az óvoda falai között, a csoportok életkorának megfelelő szinten tartottuk, de a nagyobbjaink által készített zászlócskák több héten át, gyönyörűen díszítették a falu 56-os emlékművét.
Ezek mellett -természetesen az időjárás függvényében- igyekeztünk a lehető legtöbb időt tölteni a szabad levegőn. A nagycsoportosok hosszabb sétákat, kirándulásokat szervezetek a falu közelében lévő helyekre; a kisebbek ezt az időt az udvaron töltötték. Sajnos a korán beköszöntött esős időjárás miatt gyakran a négy fal közé kényszerültünk.

Nagy örömünkre szeptember végére megjöttek a "Viktória a gyermekekért" pályázaton 240 ezer forint értékben nyert mozgás-, illetve értelemfejlesztő játékaink.

Mozgásunkat ezen őszön behatárolta még az óvoda pályázati külső felújítása, mely jelenleg is tart.

Sajnos hiába tettünk meg az országos protokollnak- és a körülményeinknek megfelelően mindent, az óvodát sem kerülhette el a covid. Eddig 3 dolgozó tesztje lett pozitív, aminek következménye a népegészségügy határozata alapján a két kontakt csoport zárlata, illetve az EMMI részéről egyhetes bezárásuk lett.
Bízunk benne, hogy más már nem fertőződik meg, s a gyermekek közelgő két legkedvesebb ünnepe -a Télapó és a Karácsony- ha szigorúbb keretek között is, de megtartásra kerülhet.

Ezúton kívánok a gyermekeink, kollégáim és a magam nevében mindenkinek jó egészséget, s békés, áldott, nyugodalmas ünnepeket!

Holma Zoltánné óvodavezető

BÖRZSÖNYÖS HÍREINK

Ezt az írásomat köszönetnyilvánítással szeretném kezdeni.
Tavaly decemberben Nagyoroszi Község Önkormányzatának köszönhetően a mostani 2. osztályos gyerekek egy interaktív táblaszettel gyarapodhattak, amit azóta nagy örömmel használnak diákjaink a tanórákon és időnként az óraközi szünetekben is. Erre 500 000 Ft-ot kapott az önkormányzattól alapítványunk, ebből tudtuk megvásárolni ezt a digitális eszközt.
Az idén szeptemberben felújítottunk egy osztálytermet, szintén a Nagyoroszi Község Önkormányzatának jóvoltából. Az ötödikes osztályteremben megtörtént a régi, nagyon elhasználódott parketta cseréje és egy komplett festés is. Mindezt abból az 1 000 000 Ft-ból tudtuk megvalósítani, amit Polgármester Úr, Alpolgármester Úr és a Képviselő-testület tagjai szavaztak meg számunkra.

Ezúton szeretnék köszönetet mondani - az iskola dolgozói és tanulói nevében - azért, hogy mindkét tanévben ilyen nagylelkűen segítették és támogatták iskolánkat, a község iskoláját.

Intézményünkben - a vírushelyzet lehetőségeihez mérten - zavartalanul folyik a nevelő-oktató munka. Pedagógusaink fáradhatatlanul dolgoznak azon, hogy minél több ismeretet tudjanak tanulóinkkal elsajátíttatni. A tanórák mellett számos online, levelezős tanulmányi versenyen vesznek részt diákjaink, ahol megmutathatják tudásukat, tehetségüket. Köszönet kollégáimnak ezek lebonyolításáért, a segítségért, útmutatásért, amit a feladatmegoldásokban nyújtanak a gyermekeknek.
Reméljük, hogy továbbra is iskolai keretek között maradhatunk, hiszen a pedagógus odafigyelését, magyarázatát, segítő kezét, a személyes kapcsolatot, jelenlétet, a digitális oktatással nagyon nehéz pótolni.
Köszönöm mindenkinek az együttműködést, jó egészséget, kitartást kívánok munkatársaimnak, tanulóinknak és a szülőknek egyaránt!

Megyeri Attiláné intézményvezető

Iskolai sportélet

Az idei tanévben a jelenlegi vírushelyzet miatt a sporttevékenységek nagyon minimálisra szűkültek. A Diákolimpiai versenyekből az őszi félévben csak a kisiskola atlétikai versenyek kerültek megrendezésre. Iskolánk októberben Dejtáron ezen az eseményen szerepelt. Gyermekeink tisztességesen helyt álltak, kiemelkedő eredmények is születtek. Csapatversenyben, mind a fiú mind a lány svédváltónk 1. helyezést ért el, valamint a lány csapatunk a 3. helyen végzett. Egyéni versenyszámokban Oláh Ádám 800 méteren 2., Fekete Gábor 600 méteren 3., valamint Juhász Adél egyéni összetettben 1. helyezést ért el.
Iskolánk több tanulója az idei tanévben is a Dunakanyar Akadémia igazolt játékosa. A gyerekek U13-as korosztályban játszanak a bajnokságban. Az edzés helyszínek a jelenlegi helyzetben nagyon korlátoltak, Nagyorosziban a helyi labdarúgó pályán voltak megoldva. Azt, hogy a gyerekek tudtak edzésre járni, és hogy használhatták a focipályát, azt szeretnénk megköszöni a polgármesteri hivatalnak, valamint a polgármester úrnak.
Reméljük, a tavaszi félévben csillapodik a járvány és újra beindulhat a sportélet.

Tóth – Peredi Anita testnevelő tanár

Október 23

Országszerte megemlékezéseket tartottak az 1956-os forradalom és szabadságharc 64. évfordulója alkalmából. Nem volt ez másképp Nagyorosziban sem.
Igaz, az idei évben a megszokottól eltérő módon, a mostani vészhelyzetre tekintettel a tervezett beszédek és előadások elmaradtak. Egyperces néma fejhajtással, szűk körben történő koszorúzással fejeztük ki tiszteletünket az 1956-os emlékműnél. Tisztelet a Hősöknek, köszönet a Résztvevőknek!

Vándornyik Eszter

Üdv néked Ifjúság (1956. október 26.)

Üdv néked, Ifjúság! Üdvöz légy magyar nép,
ki lángban és vérben születtél meg újra,
három nagy éjszakán, vad ágyúdörgésben!
Melyik nép írta fel mostanában nevét
így, hogy aranyt adott kezébe Isten ujja?
S mely nép beszélt így az önmaga nevében,
mint angyal, mikor a harsonáját fújja?
… Bús igájának fájára írja hát,
s mint annyiszor a megsárgult ezerévben
vérrel és vassal tanítsa zsarnokát!
Sinka István

BESZÁMOLÓK

Nagyorosziban rózsákat telepítettünk, így zártuk az őszi időszakot, és ezzel a bizakodással várjuk a tavaszt!

A képviselő-testület elhatározta, hogy az elkövetkezendő években a közösség erejével, önkormányzatunk- és a közmunka program munkatársainak részvételével, továbbá a lakosság támogatásával együtt szépítjük településünket.

A közegészségügyi helyzet alakulása azonban ebben az évben sajnos nem tette lehetővé településünk lakosságát szélesebb körben ezekbe a tevékenységekbe bevonni. A közösségformáló célzattal is bíró ilyen jellegű társadalmi programokba, a közterületeinken szívesen tevékenykedő nagyorosziak segítő szándékát a jövőben fogjuk tudni elfogadni. Ennek tudatában most az őszi időszakra tervezett rózsatelepítést szűkebb körben végeztük a Szentháromság téren, a HEMO kettes főút melletti parkjában és a Nagyoroszi Önkormányzat előtti zöld felületen.

A képviselő-testületi tervezgetést követően az ágyások helyét kijelöltük, melyeknek ásózását és átkapálását, továbbá a rózsatövek beültetését a településünket karbantartó közmunka-programos kollégáink, testületi tagjainak és polgármesterünk is egyaránt segítették. Összesen tizenegy darab öt méteres, három darab három méteres, két darab kör alakú és három darab nagyobb felületű háromszög ágyás fogadta be a kétszázötven Szeged-Szőregi Hungarikum rózsákat. Ezek a tövek reményeink szerint tavasszal szépen megindulnak majd és csokros elrendeződésű - citromsárga, piros, fehér, narancssárga és rózsaszín - virágaikkal örömet és üde színt vihetnek a falubeliek, és az átutazó kirándulók parkjaink környezetében töltött pillanataiba. A résztvevők és a megvalósulást támogatók, továbbá családom és jómagam már alig várjuk, hogy a tavasz előcsalogassa ezeknek a közösen ültetett növényeknek is a díszítő szirmait. Sőt meggyőződésem, hogy az ültetés idején mellettünk elhaladó számos érdeklődő, valamennyi szemfüles lakos hasonló izgalommal fogják követni a növények fejlődését. A telepítés szervezése és a kapcsolódó munkálatok végzése közben jó hangulatban sokat beszélgettünk, ütemesen haladtunk feladatainkkal, miközben még jobban megismerhettük egymást. A kitűzött cél elérését a terepen tevékenyen segítők - az időjárás viszontagságai ellenére - büszkén teljesítették.

A következő évekre megfogalmazott hasonló településszépítő programjait önkormányzatunk- és képviselő-testületünk a lehetőségekhez mérten a lakosság bevonásával, meglévő és új helyszínek felkarolásával folytatni kívánja. A csapatmunkában számítunk a nagyorosziakra, hiszen a jövőben minden szorgos kéz és építő jellegű ötlet közösségünk érdekeit és erejének fejlődését szolgálja. Most annak reményében zárom soraimat, hogy a családi körben töltött Karácsony és Új év köszöntő időszakot követően tavasszal jó egészségben üdvözölve egymást, folytatjuk faluszépítő- és közösségépítő tevékenységeinket.
Nagyoroszi, 2020. november 27.

Varga Gábor önkormányzati képviselő

Nagyoroszi HBBSE őszi összefoglaló

Az őszi szezonunk sajnos várakozáson alul sikerült, legalábbis az én általam elvárt helyezést figyelembe véve. A teljesítményünk nagyon hullámzó volt az egész bajnoki idény alatt, nem tudtuk állandósítani az egy-egy meccsen mutatott jó játékunkat. Minden mérkőzésünk szinte háromesélyes volt, gyengébbnek tartott ellenféltől is ki tudtunk kapni, és erősebbet is le tudtunk győzni attól függően, hogy milyen napot fogtunk ki. Ennek több oka is volt: sérülések, hiányzók, szombati meccsnapok (mikor a csapat

többsége dolgozik), csapaton belüli széthúzás és az edzések hiánya is hátráltatta az egyenletes teljesítményünket. A szezon elején azt gondoltam, hogy ez a teljesen új csapat egy pár meccs alatt nagyon jó kis közösséggé kovácsolódik, de tévedtem. Sok játékos mélyen a saját tudása alatt teljesített és nem tudták az általam elképzelt játékot nyújtani. Hiányzott a lelkesedés és az akarás, ami egy szintig pótolta volna a tudásbeli különbséget. Nem volt két mérkőzés, amikor ugyanazt a kezdő tizenegyet a pályára tudtam volna küldeni. Kevesen vagyunk, a meccsek többségén 2-3 cserével kellett gazdálkodnunk. Ha a kezdőből kiesett néhány ember, már nem tudtuk felvenni a versenyt még a gyengébb csapatokkal sem.

A szezon legjobbja szerintem az Érsekvadkert elleni idegenbeli mérkőzésünk volt, 3-3-as döntetlent értünk el egy nagyon jó csapat ellen.

Ezt a szinten kellett volna hoznunk a hátralévő meccsek többségén, ami nem sikerült. Végül egy csonka szezont zártunk két elhalasztott meccsel, amelyeket majd tavasszal kell pótolnunk.

Mindenképpen kellene 3-4 játékost igazolni, ha jobb eredményeket szeretnénk elérni, ami nem lesz könnyű dolog. Szeretnénk megköszönni a hazai meccseinkre szép számmal kilátogató nézőknek a nem mindennapi szurkolást és buzdítást, tavasszal remélem, sok szép és örömteli percet tudunk majd szerezni nekik a játékunkkal. Köszönettel tartozunk még a Nagyoroszi Önkormányzatnak, hogy a hazai meccseinken biztosították a megfelelő körülményeket, ami elengedhetetlen volt a szerepléshez, valamint az anyagi hátteret is megteremtették a működéshez. Remélem, a szezon végén előkelőbb helyezést fogunk elérni a tabellán, ennek reményében kívánok a csapatnak mielőbbi formajavulást és sok szerencsét, valamint jó egészséget mindenkinek!

HAJRÁ OROSZI!

Tisztelettel és köszönettel:

Garazsi József vezetőedző

H.	Csapat	M.	Gy.	D.	V.	LG.	KG.	GK.	P.
1	PATAK SE	15	10	5	0	77	17	60	**35**
2	ÉRSEKVADKERT SE II.	13	10	2	1	57	21	36	**32**
3	DEJTÁR SE	12	9	0	3	45	12	33	**27**
4	BERNECEBARÁTI-KEMENCE	11	8	2	1	38	10	28	**26**
5	ROMHÁNY SE	11	8	1	2	31	18	13	**25**
6	FELSŐPETÉNY SE	12	8	0	4	56	27	29	**24**
7	TERESKE KSE	13	7	2	4	42	20	22	**23**
8	KÉTBODONY SE	13	6	2	5	49	46	3	**20**
9	KESZEGI SE	14	5	3	6	33	41	-8	**18**
10	LEGÉNDI SE	14	5	2	7	27	53	-26	**17**
11	IPOLYSZÖGI SE	14	5	1	8	24	38	-14	**16**
12	RÉTSÁG VSE	10	4	3	3	29	24	5	**15**
13	NAGYOROSZI HBB SE	14	3	4	7	39	53	-14	**13**
14	EGYHÁZASDENGELEG FE	12	2	1	9	17	42	-25	**7**
15	CSITÁR SE	11	2	1	8	15	49	-34	**7**
16	NÓGRÁDSÁP SE	13	0	1	12	22	54	-32	**1**
17	ŐRHALOM SE	12	0	0	12	6	82	-76	**0**

Temetői körkép

Sajnálatos módon, nem mehetünk el szó nélkül a Temetőt jellemző helyzet mellett. A saját tapasztalatunk és lakossági visszajelzések alapján is látjuk, érzékeljük, hogy a temetőben lévő állapotok nem felelnek meg a kor követelményeinek. A régi kimondatlan és leíratlan szabályok mára már nem működőképesek.

Néhány példa, amit a képekkel is szerettünk volna szemléltetni: saras, esős időszakban autóval való közlekedés a temető területén belül, folyamatosak a szemétkupacok megjelenése a nem kijelölt lerakóhelyen, autóval megrongálnak sírokat, a vízcsap eltörése, régi sírkövek temetőben való lerakása.

Ezért a Képviselő-testület a Hivatallal közösen hamarosan napirendre tűzi a temetői rendelet felülvizsgálatát. Ahol szükséges, szigorításokat vezetünk be, a közös érdeket szem előtt tartva, hogy mihamarabb rendezésre kerüljön ez a tarthatatlan állapot.

A jövőre vonatkozóan számos felújítást tervezünk (vadriasztók kihelyezése, kerítés felújítása, szemétlerakók korszerűsítése, ravatalozó felújítása, rendezettebb környezet kialakítása).

Több odafigyeléssel egy szebb és kulturáltabb környezetet tudunk kialakítani. Ehhez kérjük a Lakosság partneri hozzáállását is, hogy fenntarthatóak legyenek az előbb felvázolt tervek.

Vándornyik Eszter

Amiről a térkép mesél

Pénzásás

Számos történet szól erről a helyről. Az egyik szerint a közeli Kámor-hegyi várrom egykori ura, Kámor rablólovag egy vasfazéknyi aranyat rejtett el itt, amikor feldúlták a várát. A kincset évszázadokon át keresték a szerencselovagok, de még a vasfazekat sem találták. Az itt álló Pénzásási Erdei Turistaház ma egyszerre 32 főnek is képes kényelmes, kulturált szállást biztosítani a börzsönyi túrák idelátogatóknak. A területen további 40 fő részére sátrazási lehetőség is adódik. Megközelítése a 2-es úton Budapest - Vác - Rétság- Parassapuszta útvonalon Nagyoroszi községbe érve, a vasútállomás után bal kéz felé kell elkanyarodni, a fénysorompón áthajtani, áthaladni a régi laktanya területén, majd követni a szálláshelyet jelző táblákat. A ház gépkocsival is télen-nyáron megközelíthető. A festői környezetben található ház elsősorban a családosok és bakancsos turisták igényeit szolgálhatja ki.

A ház rövid története: A mai ismereteink szerint 1935-37 táján készül el az épület. Az 1948-as államosítási dokumentumokban, a Diósjenői Erdőgondnokság területi kimutatásában, az 1945 előtti volt Wenckheim erdőbirtok részeként már konkrétan megnevezik az épületet, *Pénzásási munkáslakás* néven. Valószínűleg a 40-es évek elején a Wenckheim uradalmi erdőbirtok építi fel. Az erdőbirtokon ekkor fokozott gazdálkodás folyt. A Várbükk hegyoldalain és területén nagy kiterjedésű vágásterületekkel, nagy volumenű fakitermelést végeztek, miközben a kőemberi kőbánya és a kő és rönkszállításra tervezett ipar vasút is működött, több kisebb szárnyvonalon. A bányászat iránti elkötelezettség miatt kerül fel a ház sarkán kialakított beugrásban az első Szent Borbála szobor. A második világháború jelentősen átrendezi itt is a tulajdonviszonyokat. Az addigi birtokos Wenckheim család elveszti a bányát, az új tulajdonos Magyar Állam pedig nem kívánja tovább üzemeltetni. Erre utal Lajos Ferenc 1957-es kiadású Börzsönyi útikalauza is, melyben már elhagyott erdei munkáslakásként említi meg több alkalommal. A kőemberi kőfejtő drótkötélpálya néhány évig még működik, majd a kőbánya és a pénzásási erdei vasút 1952-es bezárása és felszámolása

után hagyták el végleg az épületet. Innentől állapota romlik, elhagyatott. Esetelegesen, időszakosan használt a kor dokumentumai szerint átmeneti szállásként, erdész szolgálati raktárként. A ház egészen 1968-ig marad ilyen állapotban, ekkor az Elzett Flim Sportkör kezdi bérelni a Börzsönyi Állami Erdőgazdaságtól, egészen 1975-ig. A kisebb állagmegóvási munkákon átesett ház egészen 1983-ig újra munkásszállás, raktár, szolgálati hely. Több civil szervezet megkeresése után az erdőgazdaság végül a budapesti Gép és Vegyipari Spartacus SE-vel köt bérleti szerződést.

Ettől az időszaktól kezdve *Szondy kulcsosház* néven ismert a turisták körében. A természetjáró egyesület nagy lelkesedéssel veti bele magát a felújítási munkálatokba. Az 1984-es felújítást így 1991-ben követi egy másik, de a jó minőségű ivóvíz kérdését, vagy az áramellátás nehézségeit csak részben tudják orvosolni. A ház akkori gondnoka Arnóczki Mihály volt. Ebben az időben a nagyoroszi Általános Iskola Erdei iskolát hozott létre a kulcsosházban. Az akkor induló erdei iskola mozgalom első programfüzetét "Erdei iskola a Börzsönyben" címmel 1995-ben készítettem el. 2013-14-ben az Ipoly Erdő Zrt. szépen felújította, 2014. április 13-án az avató ünnepségen az iskola énekkara Megyeri Attiláné vezetésével adott műsort.

Cím: 2645 Nagyoroszi, külterület

GPS: 47.991475° / 19.034252°

E-mail: penzasasi.turistahaz@gmail.com

Kapcsolattartó: Baloghné Gál Lorettina **Mobil:** +36 70 628 3841

Forrás: http://www.erdeihazak.hu/bakancsszallasok/penzasas1

Szerkesztette: *Bódis Bertalan*

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

Felelős kutyatartás

Sajnos a közelmúltban történt kutyatámadás miatt nem mehetünk el szó nélkül a események fölött. Korábbi években, és a képviselői időszakunk elmúlt egy évében is többször jelezték felénk a lakosok, hogy problémát okozott az, hogy a felelőtlen kutyatartás miatt, kóbor kutyák falkában verődve járják a falut, és félelmet keltenek az emberekben, vagy rosszabb esetben rá is támadnak az arra járóra.

Elhelyezés: Tilos kistestű ebet 10 m2-nél, közepes testű ebet 15 m2-nél, nagytestű ebet 20 m2-nél kisebb területen tartósan tartani, valamint a tartósan csoportosan tartott ebek esetén számukra egyedenként legalább 6 m2 akadálytalanul használható területet kell biztosítani.
A szabadban tartott állatok számára biztosítani kell olyan helyet, ahol azok „veszély" esetén, valamint az időjárás káros hatásaival és az egészségre ártalmas hatásokkal szemben védelmet találnak. A fentieken túlmenően az állattartó gondoskodni köteles az állat szakszerű gondozásáról. A szakszerű és jogkövető gondozás fogalomkörébe esik kutya esetén a mikrochippel történő egyedi megjelölése, valamint az eb életkorának megfelelő veszettség elleni oltás megléte és széles spektrumú féreghajtó szerrel történő kezelése.

Séta: A kedvtelésből tartott állat ürülékét az állattartó a közterületről mindenkor köteles eltávolítani. Az ebek vezetéséhez használt eszközöknek az állatra történő rögzítésére nyakörv vagy hám használható oly módon, hogy az az állat testi épségét, egészségét ne veszélyeztesse. Belterület közterületén – kivéve az ebek futtatására kijelölt területet – ebet csak pórázon lehet vezetni, valamint közterületen ebet csak olyan személy vezethet, aki az eb irányítására, kezelésére és féken tartására képes. Közterületen az eb tulajdonosának biztosítania kell továbbá, hogy az eb sem más állatot, sem embert harapásával ne veszélyeztethessen.

Szökés megakadályozása: Az állattartó mindenkor gondoskodni köteles az állat szökésének megakadályozásáról. A jelenlegi jogszabályi környezet ugyan lehetőséget ad arra, hogy a szökésmentes tartást az idő egy részében „láncon tartással" kivitelezzük, de ez semmiképp nem tekinthető ajánlottnak, hiszen 2016. január 1-jétől az ebek tartós kikötve tartása tilos. Alapelvként elmondható, ha a körülményeink csak a kutya láncon tartását teszik lehetővé, akkor ne tartsunk kutyát!
Az állatban félelmet keltő, erős fény- vagy hanghatással járó tevékenységek, időjárási jelenségek teljes időtartama alatt, különösen az év azon szakában, amikor a polgári célú pirotechnikai tevékenységekről szóló 173/2011. (VIII.24.) Korm. rendelet szerinti pirotechnikai termékek engedély, bejelentés nélkül is felhasználhatók, az állat tartójának gondoskodnia kell az állat félelmében történő elszökésének megakadályozásáról és törekednie kell az állat megnyugtatására.

Eb által okozott fizikai sérülés, eb veszélyesnek minősítése és a veszélyes eb tartása: Ha az eb kutyának, egyéb állatnak, embernek sérülést okoz, a járási állategészségügyi hatóság köteles vizsgálni a sérülés keletkezésének körülményeit, különösen a sérült ember vagy állat magatartását, szükség esetén az ebek viselkedésének megítélésében jártas szakértő bevonásával.
Az ember környezetében tartott állat, valamint a veszélyes állat tulajdonjogával, tartásával felhagyni nem szabad. Az állat elűzése, elhagyása vagy kitétele tilos.
A jogkövetkezmények a következők lehetnek:

- írásos figyelmeztetés,
- eb közterületen vezetése során szigorúbb szabályok betartására kötelezés,
- szigorúbb tartási feltételek kialakítására kötelezés,
- képzés elvégzésére kötelezés,
- eb ivartalanításának elrendelése,
- eb veszélyesnek minősítése,
- eb életének kioltása.

Veszélyeztetés kutyával: A 193. § (1)-(2) bekezdései értelmében szabálysértést követ el, aki a felügyelete alatt álló kutyát

- a település belterületén felügyelet nélkül bocsátja közterületre, vagy kóborolni hagyja,
- természeti és védett természeti területen, vagy vadászterületen póráz nélkül elengedi vagy kóborolni hagyja – kivéve: vadászkutya, szarvasgomba-kereső kutya,
- szájkosár és póráz nélkül közforgalmú közlekedési eszközön szállítja – kivéve: vakvezető, mozgáskorlátozottakat segítő kutya,
- veszélyes ebét nem zárt helyen tartja, nem helyez el a ház (lakás) bejáratán a veszélyes ebre utaló megfelelő figyelmeztető táblát.

A szabálysértés miatt alkalmazható büntetések:

- pénzbírság: legalacsonyabb összege ötezer forint, legmagasabb összege százötvenezer forint. A közterület-felügyelő, természeti és védett természeti területen a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr, továbbá az önkormányzat közigazgatási területéhez tartozó termőföldeken a mezőőr is szabhat ki helyszíni bírságot, amennyiben a helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését az eljárás alá vont személy elismeri. Összege ötezer forinttól ötvenezer forintig terjed, 6 hónapon belül elkövetett újabb szabálysértés esetén legfeljebb hetvenezer forint. Amennyiben az eljárás alá vont nem fizeti meg a bírságot, azt a bíróság átváltoztathatja szabálysértési elzárásra, illetve közérdekű munkára a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén és mértékben.

A szabálysértés miatt alkalmazható intézkedések:

- elkobzás: akkor is alkalmazható, ha az eljárás alá vont nem büntethető. Az elkobzott dolog tulajdonjoga az államra száll.
- figyelmeztetés: csekély súlyú cselekmény esetén alkalmazható rosszallás, egyúttal a szabálysértési hatóság felhívja az eljárás alá vontat, hogy a jövőben tartózkodjon az elkövetéstől.

Veszélyes állat, veszélyes eb tartásával kapcsolatos kötelezettség megszegése: A Btk. 359. § a veszélyes állat, illetve a veszélyes eb tartásával kapcsolatos következő magatartásokat bünteti, mivel azok komoly kockázatot és akár közvetlen veszélyt is jelenthetnek a környezetükben élő emberek, állatok biztonságára:

- veszélyes állat engedély nélküli tartása, szaporítása, elidegenítése, az ország területére behozatala, a jogszabályban előírt biztonsági előírás megszegése,
- veszélyes eb
  - -szaporítása,
  - -ország területére behozatala, kivitele,
  - -versenyeztetése, engedély nélküli tartása
  - -a jogszabály megszegésével történő elidegenítése, megszerzése,
  - -ivartalanítási kötelezettség megszegése,
  - -tartásra vonatkozó biztonsági előírás megszegése,
  - -őrző-védő feladat végzésére tartás, kiképzés, ilyen feladat végeztetése (minősített eset) - ez a vagyon- illetve személyvédelem tiltott módjának módja.

Amennyiben a kutyát, kutyákat nem a fent ismertetett szabályok szerint tartják, az alábbi hatóságokhoz lehet panasszal, közérdekű bejelentéssel fordulni:

- Illetékes járási hivatal (járási hivatalok elérhetőségei: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/elerhetosegek)
- Illetékes jegyző
- Illetékes megyei kormányhivatal (kormányhivatalok elérhetőségei: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/elerhetosegek)
- Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (ingyenesen hívható zöldszám: 06-80-263-244, ugyfelszolgalat@nebih.gov.hu)
- Önkormányzati állatvédelmi őrszolgálat

Amennyiben állatkínzást tapasztalunk:

- Illetékes rendőrkapitányság
- Illetékes járási hivatal (járási hivatalok elérhetőségei: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/elerhetosegek)
- Illetékes megyei kormányhivatal (kormányhivatalok elérhetőségei: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/elerhetosegek)
- Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (ingyenesen hívható NÉBIH Zöldszám: 06-80-263-244, ugyfelszolgalat@nebih.gov.hu)
- Illetékes jegyző
- Önkormányzati állatvédelmi őrszolgálat

Amennyiben az eb fizikai sérülést okozott vagy az eb fizikai vagy pszichikai állapota alapján feltételezhető, hogy az embernek fizikai sérülést okozhat:

- Illetékes jegyző
- Illetékes járási hivatal (járási hivatalok elérhetőségei: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/elerhetosegek)

Amennyiben kóbor kutyát látunk az utcán:

- Illetékes önkormányzat

A települési – a főváros belterületén a fővárosi – önkormányzat kötelező feladata a település belterületén a kóbor állatok befogása.

Amennyiben azt tapasztaljuk, hogy valaki a felügyelete alatt álló kutyát:

- a település belterületén felügyelet nélkül bocsátja közterületre, vagy kóborolni hagyja,
- természeti és védett természeti területen, vagy vadászterületen – a vadászkutya és a szarvasgomba-kereső kutya kivételével – póráz nélkül elengedi vagy kóborolni hagyja,
- szájkosár és póráz nélkül közforgalmú közlekedési eszközön – vakvezető, illetve mozgáskorlátozottakat segítő kutya kivételével – szállítja,
- élelmiszer-elárusító üzletbe, közfürdő területére vagy játszótérre – vak-vezető, illetve mozgáskorlátozottakat segítő kutya kivételével – beenged, illetőleg bevisz

- Illetékes járási hivatal, mint általános szabálysértési hatóság

Amennyiben állatviadalt látunk, vagy arra gyanakszunk, hogy valaki ilyet szervez:

- Illetékes rendőrkapitányság

Vándornyik Eszter

Forrás: https://portal.nebih.gov.hu

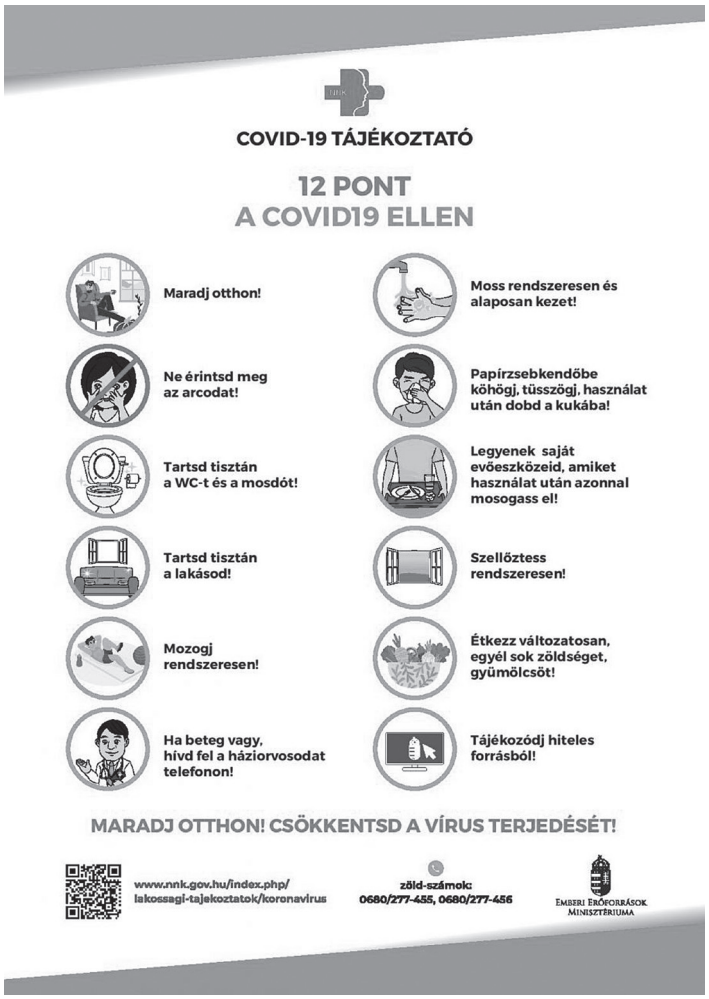

BEJELENTÉS

Borbély László képviselő kérésére közöljük, hogy 2020 november 02-i határidővel a Nagyoroszi Önkormányzat Szociális Bizottságának elnöki posztjáról és szociális bizottsági tagságáról lemondott.

(A szerk.)

Oroszi Hírhozó
Elektronikus változata pdf-ben a www.nagyoroszi.hu oldalon elérhető.
Alapítva 2015-ben

Lapalapító-felelős kiadó:
Krasznainé Konczili Éva

Szerkesztőség elérhetősége:
2645 Nagyoroszi, Petőfi út 19.
nagyorosziujsag@gmail.com

IRODALOM

Édesapám emlékére

Élt: 1906-1979

I. rész

Álltam reszketve a koporsója mellett, összeszorítottam a szám, hogy hang ne jöjjön ki rajta. A szemem fájt a sok sírástól. Nem láttam magam körül senkit, csak folyt a könnyem, mint a záporeső. Éreztem, hogy fiam és lányom itt van mellettem, édesanyámat karoltam, és a férjem is fogta a karomat. Nem akartam gondolkodni, úgy éreztem, megzavarodok a fájdalomtól. De hiszen az ő vére vagyok, a sejtjei itt maradtak, a gének továbböröklődtek. Akkor én vagyok ott, és ő meg itt? A szemem zöld, mint az övé volt, a hajam fekete, göndör, hullámos, mint az övé volt. Megbolondultam?

Már nem hallottam a papot sem beszélni, az agyamat teljesen kikapcsolta a fájdalom. Nem akarok most már ezekre gondolni!

És enyhült szívemben a fájdalom. Mert felidéztem nagymama szavait, hogy kezdődött el édesapámmal az életem!

1936 november 22.-ét írunk ekkor. Csinos, magas katona lépett be a kiskapun, előtte két lépcső, de egyszerre ugrotta át mindkettőt. Sietett haza a feleségéhez, mivel csak egy nap eltávozást kapott a seregből. Kerékpáron tekert haza sok kilométert, hiszen fiatal, szép felesége babát várt. Anyósa mindig finom ebédet főzött, pedig nagyon tudott spórolni, de ha ő hazajött, igyekezett jobban fölcsapni a konyhát. Most azonban váratlanul toppant be, felesége repült a karjaiba. Istenem! Hogy megváltozott, mióta nem látta. A szép, karcsú dereka, az egész teste olyan gömbölyűre kerekedett, hogy szinte gurul, nem is lépked. Arca is megváltozott, de sebaj! Jön a kis trónörökös, mert biztos, hogy fiú lesz!

Ebéd után kicsit pihenni akart, de felesége kérte, sétáljanak fel a Tabánba, anyósáékhoz. Nem akart ellenkezni feleségével, finoman csak annyit mondott, november van és hideg is, jó lenne vigyázni magára ilyen állapotban. A kismama nagyon boldog volt, hogy csinos férje oldalán mehet vasárnap a faluban végig. Eddig minden vasárnap meglátogatták az anyósáékat, pedig mennyire ellenezték ezt a házasságot! Ő szegény lány volt, édesapja vasutas, kis házukba szoba-konyha, az is földes padlózatú. Férje szülei nagy kőházban laktak, három padlós szoba, konyha, nagy pince, kamra volt benne. Az ácsmesterek jól kerestek, a két fiúnak és apjuknak jó hírnevük volt a környéken is. Esküvő után ide ment menyecskének a szegény lány. Tizenhét éves volt, fiatal, szép barna, nagy szemekkel, amikkel megigézte édesapámat. Egy év után jöttek el haza a kis házba a fiatalok, ahol békesség és szeretet uralkodott. Ennek most már öt éve. Soha nem emlegették az ott töltött napok sérelmeit, ne legyen harag közöttük. Most is igyekeztek jó hangulatban beszélgetni, de a feleség már nem találta a helyét, egy különös fájdalmat érzett a derekában. Indulni kellett haza, hiszen még ma vissza kell érnie a férjének a laktanyába. Elérkeztek a templomig, de onnan már nem bírt továbbmenni az asszony, pedig még hosszú az út hazáig. Ezért a Szurdokban hátára vette a kismamát, ott úgysem látja senki, és cipelte hazáig. Igen ám, de a kapu zárva volt, anyósáék is elmentek látogatóba a rokonokhoz az Alvégbe. Istenem, most mi lesz? Átugrotta a nagykaput, a konyhakulcs a helyén volt. Gyorsan lefektette a feleségét, és rohant a bábaasszonyért. Közben beszólt az anyósáéknak, gyorsan menjenek haza, mert jön a kis trónörökös. Útközben még találkozott két idegen asszonnyal, nem is ismerte őket igazán, de azokat is beküldte a feleségéhez, ne legyen egyedül, míg ő megérkezik.

Szóval, megjött a bábaasszony, addigra a szoba tele volt idegenekkel, tartották a dunnát, hogy a kicsi meg ne fulladjon. Elkéstek apámék, de szerencsésen, minden baj nélkül megszülettem. Az ifjú apa örömmel kérdezi: „Ugye fiú!” Anyósa nevetve válaszolt, egy szép nagylány! Érezte a vején a csalódást. Hányszor hallotta, ha lány születik, még ruhát sem vesz neki! Nem sokáig

beszélgetett, mert indulni kellett vissza. A kapuból még visszaszólt: „Mama, de vigyázzanak a lányomra!” „Minek, hiszen még ruhát sem veszel neki!”- nevetett anyósa. Berecz bácsi, a kertszomszéd egyszer bekopogott. „El kellett jönnöm, mert az asszony azt mondta, ilyen nagy újszülöttet még nem látott.” Fogta a pólyát, odavitte az üvegajtó elé, csavargatta a nagy, buksi fejét: „Tényleg, ez már három hónapos baba, nem is újszülött!”

Megjött a tavasz, leszerelt a katona. Felesége várta, egy dundi, fekete kislánnyal a karján, ő volt a legboldogabb, már el is felejtette, mennyire fiút várt. Ahogy múltak a napok, hónapok, egyre jobban szerette ezt a fürtös, fekete kislányt, aki a lépcsőre kiült, úgy várta haza apját a munkából. Sokan mondogatták, ebből a gyerekből több kéne, nem csak ez az egyke!

Édesapám egyre kevesebb munkát kapott, kénytelen volt Budapestre menni dolgozni. Egy héten csak egyszer, szombaton jött haza, alig bírta kivárni a hétvégét. Aztán a felesége is követte a munkahelyére, Budapestre, együtt mentek és jöttek haza. Anyósa vállalta idehaza a nevelésemet. Édesanyámnak volt egy húga, tizenkét éves volt, amikor én születtem. Ő cipelt mindenhová. Vékony kis termete volt, én meg erős kislány voltam, mindig a hátán csüngtem, mert az ölében nem bírt vinni, csak a hátán. Mivel elég görbe lábam volt a súlyom miatt, nehezen tanultam meg járni. Volt egy fekete, harapós kutyánk, meg volt kötve, mert már két szomszédasszonyt is megharapott. Édesanyám kinézett az ablakon, s látja, hogy én a kutya hátát fogom és tipegek mellette. Nem sikított, de nagyon megijedt, hogy összemar a kutya engem is. Az pedig csak olyan lassan, óvatosan ment, ahogy én tudtam lépkedni.

Szép gyerekkorom volt! Óvodás lettem, de az nemigen tetszett, hogy néném óvodába vezet. Akaratos, durcás kislány, sírós gyerek, mit csináljanak velem, mondták a szülők, üvöltök az óvoda miatt. Édesapám vállalta egyik alkalommal, hogy majd ő elvisz óvodába a kerékpárján, úgyis megy munkába. A kastélyban dolgoztak abban az időben. Igen ám, addig nem is sírtam, csak amikor a kastélyt elhagytuk. Úgy üvöltöttem, hogy édesapám akkor az egyszer jól elvert, nagyapám abbahagyta a munkát és hazament, úgy sajnálta az unokáját. Sok idő kellett, míg megszoktam az óvodát. Hat éves voltam, jött a március 15, óvónévi szép verset adott, hogy tanuljam meg az ünnepre. Ezt sosem felejtettem el! Szép magyar ruhát varrt édesanyám, piros pártát a fejemre, és az alvósbabám ugyanilyen ruhában volt. Ezt a verset mondtam egy velem egyidős, zömök parasztfiúval, akinek nagyon mély hangja volt.

„Magyar baba a karomon, magyar ruhát kaptam,
magyar vagyok, magyar kislány, ugye látszik rajtam!”

A fiú mondja: „Ruhád magyar, babád magyar, azt mindenki látja,
de magyar-e a kis szívednek minden dobbanása?”

Én mondom: „Édesanyám hazám nevét nem fehér papírra,
hanem ide egyenesen a szívembe írta.”

Együtt mondtuk: „Akkor jól van, fogjunk kezet, mondjunk imádságot
Drága Jó Atyánkhoz:
Édes Atyánk, ugye hallod?
Fordítsd felénk fényes arcod!
Arra kérünk, szeresd, áldjad
A mi édes szép hazánkat!”

(A nagyoroszi szerző kérésére nevét csak a sorozat végén fedjük fel. A szerk.)

Turcsi-járat

Kutyusom életvitele befolyásolhatatlan. Fütyül a világórák időszakos tekergetésére, így a sétaidő is megmaradt egy „mindenkori 4 óránál”, amit időnként csak az emberek hívnak 3 órának. Ezért aztán ívesen tesz az óramatatókra. A kutyaóra szerinti pillanatban a gazda kedvvel vagy morózusan sétacipőt ölt, zsebre teszi az eü. felszerelést (három kisebb zacsit és egy nagyobb sötétet, elfödni a közismert titkot). „Megyünk, Turcsika, megyünk!” – inkább magamat biztatva, míg az eb szolgálatkészen bújik karom meghosszabbításaként működő póráza végén csüngő nyakörvébe. Portánkról kilépve az útirányról többnyire Turcsi dönt. Jobbra induljunk-e (a lakótelep felé) vagy balra (a káprási híd irányába)? Balra indul.

Előttünk a „kishíd”, amitől az agyamban mindig felzsizseg a múlt, hiszen 1978 óta szomszédok vagyunk. A híd akkori faszerkezete mélyen lenn, kicsivel a vízfolyás felett ropogott a még létező horai kiskertekben termett ribizlis rekeszek súlya alatt. Korlátja időről időre *kitörődött*, ami némileg összhangban állt a közeli szeszfőzde szezonális működésével. (Áldassék Molnárka János emléke!) Gazdátlanság okán a patak medre és partja kezeletlen vadvilág, szemétlerakó hely volt és marad. Érzelmi vonatkozásban akár faalapon, akár betonkeményen; e szerkezet mindmáig a falu „Sóhajok hídja” szerepét tölti be. Suttogó beszélgetések, évődések, szerelmek születtek, mélyültek vagy haltak el, amiknek olykor kényszerű fültanúja vagyok. A párok hite szerint a magasra nőtt televény, a kupolaként összeboruló akácok és fűzfák rejteket biztosítanak számukra, azonban e természetes zöld barlang a hangokat felerősíti. Csöndes helyen, egy dobgitáron megpendített húr messze-hangzóan remeg.

Az „új káprási híd” előtt Turcsi megkereszteli a kétlábú beton-szörnyűséget, aminek tetején egy áramkapcsoló meredezik. Számára ez olyan biztos pont, mint az embereknek a temető. „Nem szuszog-nem mozog!” Kutyám ívelését befejezvén, alkot egy három-négy kaparásból álló látványpékség-kirakatot s így akár mehetnénk is tovább, ám szagot orrint. „Szagot fogott”, mondaná a vadőr. Mostani szókészletünkkel pedig azt mondjuk, hogy lájkolja (azaz tetszikeli) a szagot. Aki sétáltató kutyatulajdonosnak ehhez nincs türelme, az ne tartson ebet! Ilyen esetben az együtt érző (szaglásában gyenge) gazdáról szobrot lehetne mintázni, hisz bizonytalan ideig álldogál valami felett, ami érzékein messze túl van.

Nézem a jól ismert hidat, ami 1990 és '94 között épült. Pontosabban magam sem tudom, és ezt röstellem, mert megépítéséhez közöm volt. Annyi bizonyos, hogy a harmadik Magyar Köztársaság első kormánya a központi hatalom és az önkormányzatok házasságából még nem nyúlta le a nászajándék teljes részét (aminek tisztes szeletét helyben *dobják* össze), így Nagyoroszi község is nagyobb levegőhöz jutott. Azokban az időkben lehetett képzelegni és álmodni, sőt annak reményében tervezni, hogy a falu végre *valahonnan valahová* mégiscsak eljut. Persze e délibábot árnyékolta a helyben is zajló, kormányzatilag támogatott kótyavetye. A közvagyon elherdálása, amit az akkori okostojások privatizációnak hívtak, manapság pedig a szakírók egyszerűen tolvajlásnak, rablásnak mondanak.

Az álmok csuda dolgok! Valamennyien ismerjük a Hegedűs a háztetőn című zenés darab szép csábítással szóló dalát: „Ha én gazdag lennék...” És innentől szabad a pálya! Aki azonban nem annál a pontnál áll meg, hogy ÉN, hanem folytatja a ragozást: no, azokat az embereket becsülöm! Mások mellett ilyen volt Hornyák Endre, a rendszerváltást követő idő (és még további húsz esztendeig) helybéli polgármestere. (Emlékét fenntartani nem csupán illik; úgy vélem kötelező!) Bandiban (ezt a nexust megengedhetem magamnak!) a régi kishíd kétoldali lejtőjének tarthatatlansága tán már akkor megfogalmazódott, amikor gyerektársaival elrekesztették a patakot, s lett belőle egy természetes uszoda. A víz akkoriban tiszta volt és aprócska halak keringtek benne. Igaz a közmondás és a következtetés: „Minden zsák megtalálja a maga foltját”! Mert a gyerekpajtások egyike Vass József volt (a később rendkívül eredményes

testnevelőtanár), a másik Szabó Géza („bácsi”), akit egyik barátom akként jellemzett, hogy „lemezhajlító művész”. Mindhárman sokat, nagyon sokat tettek Oroszfalváért. Az új káprási híd is csak az ilyesféle lélek-emberekkel, csak így tudott létrejönni.

A hídépítés (ez Széchenyi óta tudható) komoly dolog. Helyben az volt az alapprobléma, hogy a már esetlegesen elkészült pillérek közé a járófelület betonozásához olyan irgalmatlan ácsolatot kellett volna építeni, ami a hídra szánt összeget jócskán megnövelte volna. Közismert magyar vonatkozás, hogy szegény ember vízzel főz, ám Hornyák Endre azt is tudta: ha gondod van, mondd el sok embernek, mert ennek révén létrejön a varázslat, és a fények kigyúlnak. Ebben az esetben Kürtös Jancsi, a helyőrség legszebb bajszú tagja volt a lámpagyújtogató. Katonaember volt (legyen jó emlékünk róla!), beosztását, rangját nem tudom, de a szeme, no és a mosolya, az barátságos volt. Valahol, egy „felméretlen terület” szélén, a lőtér környékén felfedezett néhány bontásból ottmaradt „üreges födémpanelt”, ami esetleg passzolhatna a hídhoz. Szó ami szó; nemcsak észrevette, de el is vette és vitte a hídhoz. Innentől a födémpanelek határozták meg a pillérek távolságát, s így történt, hogy a káprási hidat nem lentről fölfelé „tervezték”, hanem föntről lefelé, ami elég példátlan, akár csak egy ház építése viszonylatában is.

Turcsi kutyám közben végzett a szagminta elemzésével. E szagtérképet agyában elraktározta, ennek alapján összevetette az összes többi előkutya ismérvével, így akár tovább is haladhatnánk. Gondolom én, bárgyú kétlábú. A kutyus megkereszteli a szagtortát, aztán a hídra vezető járda másik oldalára fordul, mert OTT IS VAN VALAMI! Pórázvégen ilyen a gazdasors, ha kutya főnöke van.

„Találtatott” tehát három „üreges födémpanel”, ami adott pillanatban a levegőben „lógott”. Akkoriban e képzavarral együttműködően létezett még az önkormányzatoknál az ú. n. „építésügyi előadó” felzetű szolgáltatás, amit helyben Deme László látott el. Deme úrról első pillantásra látszódott, hogy a problémák megoldásában érdekelt, semmint hosszú lapozgatások utáni talán-talánokban, meg hümmögésekben. Ő volt az, aki a „levegőben himbálódzó üreges panelek” alá és mellé rajzokat skiccelt. Mérőszalag, hosszúság, szélesség, magasság, partfal-magasság, pillérvasalat, öntött beton, kivárási idő, stb. Szerintem tetszett neki a feladat.

Mikorra a Deme-féle skicceken véglegesen megszáradtak a vonalak, mikorra Kapás Sándor falutársunk leszállította a kamionnyi cementet, mikorra a sóderhalmok felkupacolódtak a patak jobb és bal partjára, mikorra a téeszből maradt gatter levágta a nyárfából készült zsaluanyagot, mikorra a MESZ udvarán elkészült a pillérekbe való vashálózat és az azt körülvevő zsaluanyag, addigra mi, nagyjából íróasztalkoptató népségek is készen voltunk. Megszerveztük, mint Turcsi kutya a szagfeltárást. És akkor jöttek ŐK, a cinkos félmosolyból értő szakemberek.

Orosziban volt egy csapat, kiket úgy hívtak, hogy az ÁCSBRIGÁD. Másként lehetetlen volt nevezni Őket, mert minőségi munkájukhoz versenytársak nem adódtak. Még a másodosztályban sem. Olykor megengedően azt mondták: „hát vannak még ácsok Nagyorosziban”. Ennek jelenidejűségét mindinkább kétlem. Szeretném, ha év nem múlna el úgy, hogy legalább egyszer ne gondolnánk rájuk! Gyakorlásként sorolom a nevüket: a *Fövényesi* testvérek: *István és János*, a *Hajas* testvérek: *András és József*, valamint a legfiatalabb: *Farkas Sándor*. S ahogy a nagy filmek végén, a szereplők felsorolásánál lenni szokott: „és még sokan mások” vettek részt a *mű* elkészítésében. A beton „kötési idejét” kivárva, egyéb munkák fedezékében létrejött egy közösségi kötődés is az emberek között, melynek kovásza Hornyák Endre volt.

Turcsi felhagy szagértékelő disszertációjának alapozásával, így végre a hídra érünk, ahol rendes kutya nem „szorul” a betonra. Nem így a gazda!

Van-e még emlékezet arra, hogy a faluban itt-ott egy-egy háromlábú piros-fehérre festett csőállványzat tetején (olykor háztetőkön is), egy vagy két bömbi nézett a portákra? (Formailag olyan volt, mintha egy tíz literes fazék tetejére pászított vájdling.) Ezek amolyan kezdő-komcsi hírterjesztők voltak, innen lehetett tudni, hogy mikor lesz a padlásöprés és mikor

mit nem lehet csinálni. (Általában semmit sem lehetett csinálni, de azt szabadott.) 1990-ben a GAMESZ MESZ-szé való alakulása után egyik első feladatunk volt ezeknek eltüntetése, vezetékkel együtt. (Utóbbinak néhány háziasszony nagyon örült, mert „micsoda strapabíró szárítókötél lesz ez”! Okuljunk hát: belátható időn belül a hamis hírek terjesztőiből akár gatyaszárító is lehet!)

E bontott anyaggal indult a híd fémkorlátjának készítése, amit tokkal-vonóval és a hozzávaló tudással Kővári László alkotott meg. Laci minden lényegeset tud Nagyorosziról. Ismeri a szívverését, vérnyomását, tiszteleg a múltja előtt, és meglehetősen pontos képet lát az idevágó jövőről is. Sok kérdést most mellőzve, csak annyit kérdeznék falutársaimtól; vajon tudják-e, hogy a híd két korlátja közti távolság miért annyi amennyi? Hiszen lehetne tíz centivel szélesebb vagy ennyivel keskenyebb is. A megoldás a fentebbi sorokban van: Nagyoroszi – Kővári Laci – bogyós gyümölcsök – Hora – „kis csehkocsi” és „nagy csehkocsi”. Aki az utóbbi szerkezeteket nem érti, annak ajánlom a 70 éven felüliekkel való beszélgetéseket. Laci, mások mellett felismerte a híd használhatóságának lényegét. A „nagy csehkocsit” lemérte, aztán úgy szabta az anyagot. Azóta bár kiirtották a bogyós bokrokat, de többször láttam, hogy négykerekű, afféle „farmer-traktor” is átjött a hídon.

Turcsival gyorsan átérünk a hídon, hisz nincs itt semmi látnivaló. A régi bölcsőde előtt tekintetem gyorsan felszalad a Hora lejtőjére, ahol egykor sífelvonó működött. Közben arra gondolok, hogy a falunak kellene egy ember, aki előtt még több vasárnap van, mint amennyit háta mögött tudhat. Hogy felrajzolja a közelmúltat, ami lassan régivé apad.

(Cegléd József) **Kázmér**
(helyreigazítás és kiegészítés
az alábbi címen lehetséges:
remzak07@gmail.com)

A Nagyoroszi Polgármesteri Hivatalt és az intézményeket az alábbi telefonszámokon kereshetik ügyük intézéséhez:

Polgármester Hivatal:
Telefonszám: 35/574-009 (központi szám)
35/574-006 (polgármester)
35/375-010 (jegyző)
Faxszám: 35/574-022
Honlap: https://www.nagyoroszi.hu

Háziorvosi rendelő: dr. Vártok Zoltán
Tel.: 35/374-122

Fogorvosi rendelő: dr. El-Hage Ruchdi
Tel.: 35/374-374

Védőnői szolgálat: Pintér Sándorné
Tel.: 35/374-175
Mobil: 30/309-1891
E-mail: pinterne2645@gmail.com

Calendula Gyógyszertár
Tel.: 35/574-024
Fax: 35/574-025
E-mail: calendula@oroszi.t-online.hu

Állatorvos : Dr. Lukáts Tamás
Mobil: 30/499-18-20